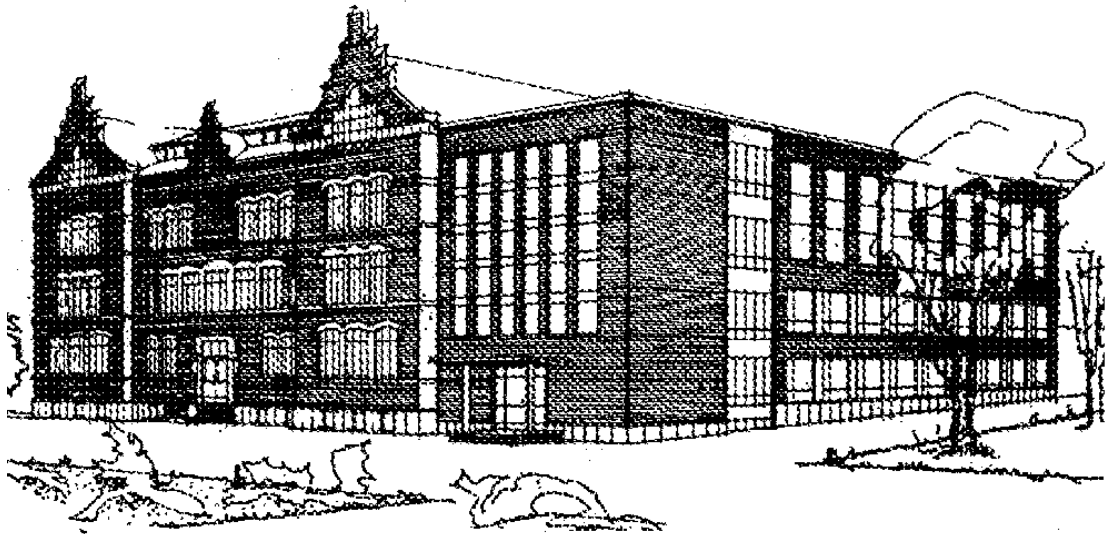

Tampereen yhteiskoulun lukio

OPINTO-OPAS
2018 – 2019

Tampereen yhteiskoulun lukio

Ilmaisutaidon erityislukio

Hallituskatu 32

33200 Tampere

<http://www.tyk.info>

tyk@tyk.info

050 330 1255 rehtori Tuija Flinck
050 449 1327 apulaisrehtori Jaana Hildén-Pohjola
050 461 7635 apulaisrehtori Toni Pohjanoksa
040 723 6655 opinto-ohjaaja Liisa Huhta
050 449 1385 opinto-ohjaaja Elsi Maijala-Juuti
050 449 1394 opinto-ohjaaja Kirsi Sirkka

050 441 2783 kanslia
050 461 7428 Tykin yläopettajainhuone
050 449 1368 Tykin alaopettajainhuone
0400 284 848 Tyllin opettajainhuone

Sähköpostiosoitteet muodossa etunimi.sukunimi@tyk.info.

TUKENA OPINNOISSASI	4
RYHMÄNOHJAAJA JA RYHMÄ	4
OPINTO-OHJAAJA	4
KANSLIA.....	4
OPISKELIJAHUOLTO	5
ERITYISOPETTAJA	5
TUUTORIT	5
TYKIN ARKI	5
LUKUVUOSI JA JAKSOT	5
WILMA	6
LUKUJÄRJESTYS	6
OPPITUNNIT	6
KOEVIIKKO.....	7
LÄSNÄOLO OPPITUNNEILLA.....	7
OPISKELU LUKIOSSA	8
LUKION SUORITTAMINEN JA OPISKELUAIKA.....	8
OPISKELUSUUNNITELMAN LAATIMINEN	8
KURSSIVALINTOJEN JA LUKUJÄRJESTYKSEN TARKISTAMINEN.....	9
ITSENÄINEN OPISKELU.....	9
PAKOLLISTEN KURSSIEN KEVENTÄMINEN	9
OPPIMÄÄRÄN VAIHTAMINEN MATEMATIIKASSA JA KIELISSÄ.....	9
OPINTOJEN ARVIOINTI	11
KURSSIARVIOINTI	11
KURSSIARVOSANAN UUSIMINEN.....	11
OPPIAINEEN OPPIMÄÄRÄN ARVIOINTI.....	12
LUKION KOKO OPPIMÄÄRÄN SUORITTAMINEN	12
VALTAKUNNALLISET PUHEKOKKEET.....	13
ARVIOINNIN UUSIMINEN JA OIKAISU	13
MUUALLA SUORITETTUJEN KURSSIEN HYVÄKSILUKEMINEN JA OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN	13
YLIOPPILASKIRJOITUKSET	14
LUKIODIPLOMIT	14
OPISKELIJATOIMINTA.....	14
OPISKELIJAKUNTA.....	14
TUUTORITOIMINTA.....	15
HARRASTUSTOIMINTA	15
KURSSIKUVAUKSET	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.

Tervetuloa persoonalliselle opintielle, tykkiläinen!

Koulusi — virallisesti Tampereen yhteiskoulun lukio — on lukio, jolla on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä ilmaisutaidon erityistehtävä. Ilmaisutaidon kursseilla opit ilmaisemaan itseäsi, vuorovaikutustaitoja sekä vastuunottoa. Kurssit tarjoavat vastapainoa teoreettisemmalle lukio-opetukselle, joka tavoitteena on ylioppilastutkinnon suorittaminen ja samalla hyvien jatko-opintoedellytysten saaminen.

Kädessäsi olevan Opinto-oppaan tarkoitus on perehdyttää sinua kurssimuotoiseen opiskeluun lukiossa ja kertoa lukion käytännöistä. Tarvitset opasta koko lukioaikasi, joten pidäthän sen tallessa!

Lukion alkaessa sinua ovat opastamassa tuutorit, ryhmänohjaajat ja opinto-ohjaajat. Koko koulun väki toivoo, että viihdyt koulussamme ja pääset hyvin alkuun omalla lukiopolullasi!

Mistä lisätietoa?

Koulumme opetussuunnitelmaan voit tutustua koulun kotisivuilla osoitteessa <https://peda.net/tampere/tyl/o2>.

Tässä oppaassa olevat kurssisisältöjen esittelyt löydät myös koulun kotisivuilta osoitteesta www.tyk.info linkistä OPISKELIJALLE/VUOSI-INFO.

Syyslukukauden alussa saat vielä **TYK-info 2018–2019** -lukuvuositedotteen, joka sisältää muun muassa opettajien yhteystiedot, tietoa opiskelijahuollon palveluista, koeviikkojen aikataulut ja lukuvuoden tärkeitä päivämääriä.

*Tarvitset tätä opinto-opasta koko lukioaikasi
— säilytä tämä siis ehdottomasti!*

TUKENA OPINNOISSASI

RYHMÄNOHJAAJA JA RYHMÄ

Ryhmänohjaajasi toivottaa sinut tervetulleeksi kouluumme! Opintojen alkaessa saat oman noin 30 opiskelijan kotiryhmän. Ryhmänohjaaja on lähiohjaajasi, jonka puoleen sinä ja kotiväkesi voitte kääntyä kaikissa asioissa. Ryhmänohjaaja pitää ryhmänohjaustuokion kerran viikossa ja seuraa koko lukion ajan opintojesi edistymistä. Ensimmäisenä koulupäivänä saat ryhmänohjaajasi yhteystiedot. Välitä ne myös kotiin tiedoksi.

Syksyllä 2018 aloittavien opiskelijoiden ryhmänohjaajia ovat:

18A Anna-Maaria D’Incau	18F Marietta Kunnas
18B Kaisa Rajalahti	18G Tarja Tapio
18C Anu Kivistö	18H Harri Marttila
18D Markus Luomajoki	18I Sirkka Leppäluoto-Dupont
18E Harri Päiväsaari	

Sähköpostiosoitteet ovat etunimi.sukunimi@tyk.info.

OPINTO-OHJAAJA

Opinto-ohjaajat auttavat sinua lukio-opintojen suunnittelussa. Tapaat heidät heti opintojen alkaessa. Lukion opinto-ohjaus muodostuu oppitunneista, pienryhmäohjauksesta ja henkilökohtaisesta ohjauksesta. Saat ohjausta muun muassa kurssivalintoihin, ylioppilaskirjoitussuunnitelman laatimiseen, jatko-opintoihin ja työelämään liittyen. Erilaisissa opintojen pulmatilanteissa voit aina ottaa yhteyttä opinto-ohjaajaan. Opinto-ohjaajat työskentelevät yhteistyössä ryhmänohjaajan, rehtorin ja aineenopettajien kanssa.

Syksyllä 2018 aloittavien opiskelijoiden opinto-ohjaajia ovat:

18ABCLiisa Huhta
18DEF Kirsi Sirkka
18GHI Elsi Maijala-Juuti

Sähköpostiosoitteet ovat etunimi.sukunimi@tyk.info.

KANSLIA

Kansliassa voit asioida koulusihteerin kanssa muun muassa koulumatkatukeen, opintotukeen ja erilaisiin todistuksiin (opiskelutodistus, jaksotodistus) liittyvissä asioissa. Noudatathan kanslian aukioloaikoja!

OPISKELIJAHUOLTO

Opiskelijahuoltoon kuuluvat terveydenhoitajan, koululääkärin, lukiopsykologin, suun terveydenhuollon ja lukiokuraattorin palvelut pääsääntöisesti ajanvarauksella.

Terveydenhoitaja on tavattavissa päivittäin sekä avovastaanottoaikoina että ajanvarauksella. Terveydenhoitajan vastaanotolla voidaan tarvittaessa tehdä ajanvaraus lääkärille, joka on tavattavissa noin kerran viikossa koululla. Kaikille ensimmäisen vuoden opiskelijoille tehdään terveystarkastus lukuvuoden aikana.

Lukiopsykologi on tavattavissa koulullamme viikoittain aamupäivisin ajanvarauksella. Lukiopsykologille voi varata ajan suoraan itse tai esimerkiksi terveydenhoitajan kautta.

Tampereen kaupungin suun terveydenhuollon palvelut ovat tamperelaisten nuorten käytettävissä. Vieraspaiikkakuntalaiset opiskelijat voivat asioida kotikunnassa tai ilmoittautua hammashoitopalvelujen käyttäjäksi Tampereella.

Lukiokuraattori on koulullamme kahtena päivänä viikossa. Ajan voi varata itse Wilman kautta.

Yhteystiedot ja tietoa ajanvarauksesta löydät koulun kotisivuilta www.tyk.info sekä syksyisin jaettavasta TYK-infosta.

ERITYISOPETTAJA

Erytisopettaja tukee erilaisissa oppimisvaikeuksissa sekä tekee LUKI-testauksia. Erytisopettaja on tavattavissa koululla kerran viikossa.

Yhteystiedot ja tietoa ajanvarauksesta löydät koulun kotisivuilta www.tyk.info sekä syksyisin jaettavasta TYK-infosta.

TUUTORIT

Tuutorit ovat toisen vuoden opiskelijoita, jotka auttavat sinua pääsemään sisään TYKin arkeen ja lukio-opiskeluun. Tapaat tuutorit heti ensimmäisenä päivänä. Ohjauksen lisäksi he järjestävät myös yhteistä tekemistä uusille opiskelijoille. Kysy tuutoreilta rohkeasti mieltä askarruttavista asioista!

TYKIN ARKI

LUKUVUOSI JA JAKSOT

Lukuvuosi jakautuu kuuteen **jaksoon**. Jakson pituus on noin kuusi viikkoa. Jokaisessa jaksossa on oma lukujärjestys. Opiskelet lukiossa vähintään 75 kurssia. Yksi kurssi jaetaan 70 minuutin mittaisiin oppitunteihin. Yhden jakson aikana opiskellaan yleensä 4–6 kurssia, joilla jokaisella on neljä oppituntia viikossa.

Ilmaisutaitoaineita ja joitain muita kursseja opiskellaan myös hajautetusti. Tällöin kurssi opiskellaan siten, että 70 minuutin mittaisia oppitunteja on kaksi viikossa kahden jakson (1–2 jaksossa, 3–4 jaksossa ja 5–6 jaksossa) ajan. Koodin 7 kurssit opiskellaan kolmen jakson aikana (syksy tai kevät), jolloin kerran viikossa on 90 minuutin mittainen oppitunti.

WILMA

Wilma on koulun ensisijainen viestintäkanava, ja sitä tulee seurata säännöllisesti. Wilmassa näet lukujärjestyksesi ja teet kurssivalintasi, seuraat opintosuorituksiasi, luet tiedotteita ja viestit opettajien kanssa. Wilmaan kirjataan myös muun muassa opiskelijan henkilökohtainen ylioppilaskirjoitusaikataulu ja muita opintoihin liittyviä tietoja.

Alaikäisen opiskelijan huoltajat seuraavat Wilmassa etenemistä opinnoissa, selvittävät opiskelijan poissaolot, viestivät opettajien kanssa sekä lukevat koulun tiedotteita. Wilmaa käyttävät myös lukion muu henkilökunta sekä terveydenhoitaja.

Syksyllä koulun alkaessa sinä ja huoltajasi saatte omat erilliset käyttäjätunnukset, salasanat ja ohjeet Wilmaan kirjautumiseksi. Huoltajan oikeudet ovat rajoitetummat kuin opiskelijan.

LUKUJÄRJESTYS

Ensimmäisen jakson lukujärjestyksen saat valmiina yhteishaun yhteydessä tekemiesi valintojen perusteella (mm. kielet, ilmaisutaitoaineet). Myöhempisiin jaksoihin teet itse omat lukujärjestyksesi valitsemalla kurssit Wilman kurssitarjottimelta. Opintojen alussa laadit opiskelusuunnitelman, jonka pohjalta lukujärjestykset tehdään. Ensimmäisen jakson opinto-ohjauksen tunneilla opetellaan opiskelusuunnitelman ja lukujärjestyksen tekeminen. Myös tuutorit ovat apunasi.

OPPITUNNIT

Päivän ensimmäinen oppitunti alkaa klo 8.05 ja viimeinen päättyy klo 15.15. Poikkeus on maanantai, jolloin viimeinen tunti päättyy klo 15.35 johdettua maanantain 7 koodin opetuksesta.

TYKissä ruokaillaan neljässä puoli tuntia kestävässä ruokavuorossa päivän 3. oppitunnin aikana. Oppituntikohtaiset ruokavuorot näet koulumme kotisivuilta ja ruokalan oven vierestä.

1. oppitunti 8.05 – 9.15		
2. oppitunti 9.35 – 10.45 aamunavaus tunnin alussa maanantaisin ja perjantaisin		
1. ruokavuoro	3. oppitunti...	3. oppitunti
3. oppitunti 11.25 – 12.35	2. ja 3. ruokavuoro ...10.55 – 12.35	10.55 – 12.05
		4. ruokavuoro
4. oppitunti 12.45 – 13.55		
5. oppitunti 14.05 – 15.15 Huom! maanantaisin 7-koodin tunti on klo 14.05–15.35!		

KOEVIIKKO

Mahdolliset kurssikokeet pidetään jakson viimeisten kahden viikon aikana. Kokeiden aikana noudatetaan erillistä lukujärjestystä, joka ilmoitetaan syksyllä jaettavassa TYK-infossa ja kotisivuilla. Koeviikkojen henkilökohtainen lukujärjestys näkyy myös Wilmassa. Koe pidetään aamuisin, ja sen kesto on kaksi oppituntia eli 140 minuuttia. Kokeen jälkeen opiskelijalla on kaksoistunti siitä aiheesta, jonka koe on seuraavana aamuna.

Koulussamme käytetään ja kehitetään erilaisia arviointitapoja. Kaikki oppitunnit pidetään koeviikon lukujärjestyksen mukaisesti, vaikka erityistä koetta ei mahdollisesti olisikaan. Koeviikon oppituntien aikana voidaan muun muassa osallistua ilmaisutaitoryhmien esityksiin, tehdä vierailuja koulun ulkopuolelle tai opiskella lisää kurssin sisältöjä.

LÄSNÄOLO OPPITUNNEILLA

Säännöllinen osallistuminen opetukseen on lukio-opintojen suorittamisen edellytys. Opiskelijan tulee osallistua opetukseen, jollei hänelle ole myönnetty siitä vapautusta (LL 25 §). Lääkärintodistuksella varmennetut sairaudesta johtuvat yhtäjaksoiset poissaolot käsitellään erikseen. Jos joudut olemaan poissa oppitunnilta esimerkiksi sairastumisen vuoksi, poissaolot selvitetään Wilmassa.

- Opettaja merkitsee poissaolon oppitunnilta Wilmaan.
- Alaikäisen poissaolon Wilmassa selvittää huoltaja. Täysi-ikäinen opiskelija selvittää itse poissaolonsa.
- Runsaat selvittämättömät poissaolot voivat vaikuttaa kurssiarvosanaan. Mikäli poissaoloja on niin runsaasti, että kurssin arvioinnin edellytykset eivät toteudu, kurssi on opiskeltava uudelleen. Arvioinnin edellytyksiä ovat muun muassa osallistuminen opetukseen, kurssin tehtävien suorittaminen ja mahdollinen kurssikoe. Ole poissaoloista aina yhteydessä kurssin opettajaan tilanteen selvittämiseksi.
- Ennalta tiedossa olevaan poissaoloon on pyydettävä lupa. Kolmeen päivään asti luvan myöntää ryhmänohjaaja, pidempiin poissaoloihin rehtori. Poissaoloanomus tehdään Wilmassa erillisellä lomakkeella.
- Jos sairaus kestää enemmän kuin kolme päivää, on asiasta ilmoitettava ryhmänohjaajalle tai kansliaan.
- Kahden viikon tai sitä pidemmästä poissaolosta on **aina** tuotava lääkärintodistus ryhmänohjaajalle tai rehtorille.
- Ryhmänohjaaja seuraa läsnäoloasi ja opintojesi etenemistä säännöllisesti.

Itsenäisesti suorittavien kurssien opiskelusta opiskelija laatii yhdessä opettajan kanssa suunnitelman, jota opiskelija sitoutuu noudattamaan.

OPISKELU LUKIOSSA

LUKION SUORITTAMINEN JA OPISKELUAIKA

Tampereen yhteiskoulun lukio on kurssimuotoinen lukio eli luokaton lukio. Se tarkoittaa sitä, että laadit henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman, jonka mukaan suoritat kursseja. Lukujärjestyksesi kuhunkin jaksoon muodostuu Wilman kurssitarjottimelta valitsemistasi kursseista.

Lukion aikana suoritat

- **pakollisia kursseja** (pa),
- **valtakunnallisia syventäviä kursseja** (vsy),
- **valtakunnallisia soveltavia kursseja** (vso),
- **koulukohtaisia syventäviä kursseja** (ksy) ja
- **koulukohtaisia soveltavia kursseja** (kso).

Pakolliset kurssit ovat kaikille yhteisiä, syventävät ja soveltavat puolestaan valinnaisia. Kaikki ilmaisutaitokurssit ovat koulukohtaisia soveltavia kursseja.

Koko lukion aikana on suoritettava vähintään 75 kurssia, joista vähintään 10 on oltava valtakunnallisia syventäviä. Lukion suoritus aika on yleensä 3 vuotta. Opintoajan pidentäminen 3,5 tai 4 vuoteen on mahdollista erityisistä syistä. Jos harkitset opintoajan pidentämistä, ota yhteyttä opinto-ohjaajaan suunnitelman laatimiseksi.

OPISKELUSUUNNITELMAN LAATIMINEN

Opiskelusuunnitelmasi tarkentuu opintojen aikana tekemiesi valintojen mukaan. Ensimmäisenä vuonna suoritat enimmäkseen pakollisia kursseja. Syventäviä ja soveltavia kursseja on mielekästä valita mahdollisimman laajasti niissä oppiaineissa, joihin haluat keskittyä ja joissa mahdollisesti osallistut ylioppilaskokeeseen. Priorisointi auttaa sinua jaksamaan ja pääsemään mahdollisimman hyvään lopputulokseen lukio-opinnoissasi.

Samassa oppiaineessa voi eri opiskelijoilla olla erilaajuiset oppimäärät riippuen opiskelijan kurssivalinnoista. Pakolliset kurssit tulee kuitenkin aina suorittaa (poikkeuksena kurssien keventäminen).

Suosittelun kurssimäärä ensimmäisenä ja toisena opiskeluvuonna on 28–32 kurssia ja kolmantena vuonna noin 15–20 kurssia, jolloin koulupäivien pituus ja jakson työmäärä pysyvät kohtuullisina. Opintojen aikana voit tehdä ohjelmaasi lisäyksiä, jos koet jaksavasi. Soveltavien kurssien määräksi suositellaan noin 15 kurssia koko opiskeluaikana.

Kursseja suoritetaan eri oppiaineissa suositellun järjestyksen mukaan. Erityisesti äidinkieliessä, vieraissa kielissä ja matematiikassa kurssit suoritetaan

numerojärjestyksessä. Löydät suosituksen kurssien suoritusjärjestyksestä muun muassa tämän opinto-oppaan kurssikuvauksista. Jos suositusjärjestyksestä on tarpeen poiketa, sovi asiasta aineenopettajan kanssa.

Opinto-ohjaajat, ryhmänohjaajat ja aineenopettajat seuraavat opinnoissa etenmistäsi opiskelusuunnitelman mukaan.

KURSSIVALINTOJEN JA LUKUJÄRJESTYKSEN TARKISTAMINEN

Suurimmassa osassa oppiaineita sama kurssi järjestetään lukuvuodessa useita kertoja. Voit siis hyvin pitkälle vaikuttaa itse lukujärjestyksesi muodostumiseen. Joitain kursseja esimerkiksi A-kielissä ja B3/B2-kielissä järjestetään kuitenkin vain yhden kerran. Ota nämä huomioon opiskelusuunnitelmaa laatiessasi.

Voit tehdä muutoksia kurssivalintoihisi ja lukujärjestykseeni itse ennen jokaisen jakson alkua noin viikon ajan Wilmassa, kun kurssitarjotin on auki. Tee muutokset laatimasi opiskelusuunnitelman mukaan. Huolehdi, että opinnot etenevät tasaisesti ja kursseja kertyy riittävä määrä. **Muutokset on tehtävä ennen jakson alkamista.**

Kurssitarjottimen ollessa suljettu muutoksia kurssivalintoihin voivat tehdä opinto-ohjaajat.

ITSENÄINEN OPISKELU

Lukiossa voit opiskella kursseja myös itsenäisesti. Jos haluat suorittaa kurssin itsenäisesti, täytä erillinen lomake. Kun opettaja on hyväksynyt kurssin suorittamisen itsenäisesti, saat ohjeet kurssin suorittamisesta. Osa itsenäisesti suoritettavista kursseista löytyy myös Wilman kurssitarjottimesta jaksottamattomista kursseista.

PAKOLLISTEN KURSSIEN KEVENTÄMINEN

Opiskelijalla, joka suorittaa vähintään 12 kurssia ilmaisutaitoaineita, on oikeus ns. **keventää** eli jättää pois enintään 8 valtakunnallista pakollista kurssia. Jokaisessa oppiaineessa opiskelijan on kuitenkin suoritettava vähintään puolet valtakunnallisista pakollisista kursseista. Jos oppiaineessa on vain yksi pakollinen kurssi, sitä ei voi jättää pois. Ohjeet keventämisestä annetaan lukiossa ensimmäisen lukuvuoden aikana.

Oppineissa, joissa osallistut ylioppilaskokeeseen, et voi keventää, sillä osallistumisoikeus edellyttää pakollisten kurssien suorittamista.

OPPIMÄÄRÄN VAIHTAMINEN MATEMATIIKASSA JA KIELISSÄ

Lukio-opintojen alkaessa valitset matematiikassa ja kielissä eritasoisia oppimääriä, joita suoritat. Oppimäärää on mahdollista vaihtaa opintojen aikana. Ylioppilaskokeessa on myös mahdollista tietyin edellytyksin suorittaa eritasoinen koe kuin opiskeltu oppimäärä.

Matematiikan oppimäärän vaihtaminen pitkästä lyhyeen

Matematiikan oppimäärän vaihtaminen pitkästä lyhyeen tehdään opinto-ohjaajan kanssa, jolloin laaditaan suunnitelma siitä, mitkä pitkän matematiikan kurssit vastaavat lyhyen matematiikan kursseja ja mitkä lyhyen matematiikan kurssit sinun tulee suorittaa.

Lyhyen matematiikan pakolliseen oppimäärään kuuluvat kurssit MAY1 ja MAB2–MAB6. Matematiikan oppimäärää pitkästä lyhyeen vaihtavan opiskelijan on suoritettava ne lyhyen matematiikan kurssit, joita hänen suorittamansa pitkän matematiikan kurssit eivät vastaa sisällöltään.

Kurssi **MAA2** korvaa kurssin **MAB2**.

Kurssi **MAA3** korvaa kurssin **MAB3**.

Kurssi **MAA6** korvaa kurssin **MAB7**.

Kurssi **MAA8** korvaa kurssin **MAB4**.

Kurssi **MAA10** korvaa kurssin **MAB5**.

Sisällöltään vastaavan pitkän matematiikan kurssin arvosana siirtyy sellaiseen lyhyen matematiikan kurssin arvosanaksi. Opiskelijalla on oikeus halutesaan korottaa pitkältä matematiikalta suoraan siirtyneitä kurssiarvosanoja osallistumalla vastaavan lyhyen matematiikan kurssin kokeeseen. Tällöin opiskelija sopii kokeen suorittamisesta opettajan kanssa ja tulee kokeeseen tai uusintakokeeseen osallistumatta opetukseen. Korotusta voi yrittää kerran. Parempi arvosana jää voimaan.

Kurssin arvosanaa voi korottaa myös osallistumalla normaalisti kyseiselle lyhyen matematiikan kurssille.

Ne pitkän matematiikan hyväksytysti suoritettut kurssit, jotka eivät korvaa suoraan mitään lyhyen matematiikan kurssia, lasketaan lyhyen matematiikan *koulukohtaisiksi syventäviksi* kursseiksi. Kysy lisätietoja matematiikan opettajaltasi tai opinto-ohjaajalta.

Kielen oppimäärän vaihtaminen

Voit vaihtaa kielen oppimäärän tasoa lukio-opinnoissasi. Esimerkiksi toisen kotimaisen kielen eli B1-ruotsin voi vaihtaa A-ruotsiksi ja B2-saksan A-saksaksi. Edellytyksenä vaihdettaessa vaativampaan oppimäärään on hyvä opintomenestys. Halutessasi voit myös jatkaa peruskoulussa aloitettua A-kieltä B2/B3-tasoisena kielenä lukiossa.

Oppimäärän tason vaihtamisesta voit keskustella kielen opettajien ja opinto-ohjaajan kanssa.

OPINTOJEN ARVIOINTI

KURSSIARVIOINTI

Opettaja kertoo kurssin alussa, millaisia arviointitapoja kurssilla käytetään. Arviointiperusteet on kirjattu opetussuunnitelmaan.

Kurssit arvioidaan joko numeroin tai suoritusmerkinnällä: **4** (hylätty), **5** (välttävä), **6** (kohtalainen), **7** (tydyttävä), **8** (hyvä), **9** (kiitettävä), **10** (erinomainen). Suoritusmerkinnät ovat **S** (=suoritettu) ja **H** (= hylätty).

Kurssit arvioidaan eri tavoin opetussuunnitelmasta riippuen:

- Pakolliset ja valtakunnalliset syventävät kurssit arvioidaan numeroin. Poikkeuksena ovat opinto-ohjauksen ja teemaopintojen kurssit, joista annetaan suoritusmerkintä.
- Valtakunnalliset soveltavat kurssit arvioidaan suoritusmerkinnällä.
- Ilmaisutaitokursseista annetaan pääsääntöisesti numeroarvosana.
- Muista koulukohtaisista syventävistä ja soveltavista kursseista annetaan suoritusmerkintä.

Jos kurssin suoritukset ovat kesken — esimerkiksi koe tai arvioinnin edellyttämiä tehtäviä puuttuu — arvosanaksi annetaan **T** (=täydennettävä suoritus). Täydennyksen suorittamisesta on sovittava kurssin opettajan kanssa, ja se on hoidettava kuntoon mahdollisimman pian seuraavan jakson aikana. Poissaolot oppitunneilta vaikuttavat kurssin arviointiin.

KURSSIARVOSANAN UUSIMINEN

Hylätyn kurssin (arvosana **4**) saa uusia kerran uusintakuulustelussa. Jos opiskelija on sairauden tai muun hyväksyttävän syyn vuoksi estynyt osallistumaan kurssikokeeseen, on siitä esitettävä poissaoloselvitys. Jos opiskelija on ilman hyväksyttävää syytä tai poissaoloselvitystä pois kurssikokeesta, hän menettää oikeutensa osallistua kurssikokeeseen uusintapäivänä ja koko kurssi on suoritettava uudelleen opetukseen osallistuen.

Uusintakuulusteluun on osallistuttava jakson päättymistä seuraavana uusintakuulustelupäivänä, jos opiskelijalla ei ole erityistä syytä muulle koejärjestelylle. Sen jälkeen kurssin suorittaminen edellyttää osallistumista uudelleen opetukseen. Uusintakuulusteluun ilmoitaudutaan Wilmassa.

Hyväksytyjä kurssiarvosanoja voi yrittää korottaa osallistumalla uudelleen kurssin opetukseen. Tällöin parempi arvosana jää voimaan. Harkitse kuitenkin kurssien käymistä uudestaan tarkasti.

OPPIAINEEN OPPIMÄÄRÄN ARVIOINTI

Oppiaineen oppimäärä muodostuu niistä kursseista, jotka opiskelija on sisällyttänyt opiskelusuunnitelmaansa. Oppiaineen oppimäärän kurssien lukumäärä voi siis olla erilainen eri opiskelijoilla.

Oppiaineen oppimäärän arvosana on opiskelijan opiskelemien pakollisten ja valtakunnallisten kurssiarvosanojen keskiarvo (ns. päättöarvosana). Opettajat voivat harkinnanvaraisesti korottaa oppimäärän päättöarvosanaa.

Kunkin oppiaineen oppimäärä on hyväksytysti suoritettu, kun opiskelija on suorittanut vähintään 2/3 opinto-ohjelmansa mukaisista oppiaineen oppimäärän pakollisista ja valtakunnallisista syventävistä kursseista hyväksytysti. Oppiaineen oppimäärässä opiskelijalla voi olla hylättyjä kurssiarvosanoja seuraavasti:

Jos olet opiskellut pakollisia ja valtakunnallisia syventäviä kursseja opiskelusuunnitelmasi mukaan,	voi hylättyjä (4) arvosanoja olla enintään:
1–2 kurssia	0
3–5 kurssia	1
6–8 kurssia	2
9 kurssia tai enemmän	3

Matematiikan yhteinen kurssi MAY1 luetaan opiskelijan suorittamaan matematiikan oppimäärään mukaan. Teemaopintojen valtakunnalliset syventävät kurssit eivät muodosta oppimäärää, vaan ne ovat erillisiä kursseja.

Oppiaineen arvosanaa on mahdollista korottaa erikseen sovittavissa tenteissä. Lisätietoja saat aineenopettajilta. Mahdollinen korotustenttiin osallistuminen on ajankohtaista lukio-opintojen loppuvaiheessa.

LUKION KOKO OPPIMÄÄRÄN SUORITTAMINEN

Saat lukion päättötodistuksen koko lukion oppimäärästä, kun olet suorittanut kaikki henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaasi kuuluvat kurssit hyväksytysti. Vähimmäiskurssimäärä on 75, mikä pitää sisällään

- lukion pakollisia kursseja 47–51,
- valtakunnallisia syventäviä kursseja vähintään 10 ja
- lisäksi soveltavia kursseja, teemaopintokursseja ja muita kursseja valintasi mukaan.

Päättötodistuksessa arvioidaan numeroin pakollisten aineiden, valinnaisten vieraiden kielten ja ilmaisutaitoaineiden oppimäärät. Suoritusmerkintä annetaan opinto-ohjauksesta ja teemaopintojen kursseista. Suoritusmerkinnän opiskelija voi halutessaan saada myös liikunnasta ja sellaisista oppiaineista, joissa opiskelija on suorittanut vain yhden kurssin, sekä sellaisista valinnaisista vieraista kielistä, joissa hän on suorittanut vain kaksi kurssia.

Ylioppilastodistuksen saamisen ehtona on sekä lukion päättötodistus että hyväksytysti suoritettu ylioppilastutkinto.

VALTAKUNNALLISET PUHEKOKEET

Koulussamme on mahdollisuus osallistua valtakunnalliseen äidinkielen suullisen viestinnän päättökokeeseen sekä valtakunnallisiin suullisen kielitaidon kokeisiin toisen kotimaisen kielen, englannin, saksan ja ranskan kielissä. Kokeisiin osallistutaan opintojen loppuvaiheessa ennen ylioppilaskirjoituksia. Lisätietoa saat kielten opettajilta.

ARVIOINNIN UUSIMINEN JA OIKAISU

Opiskelija voi pyytää rehtorilta opinnoissa etenemistä koskevan päätöksen tai päättöarviointin uusimista kahden kuukauden kuluessa tiedon saamisesta. Uudesta arvioinnista päättävät rehtori ja opiskelijan opettajat yhdessä. Jos opiskelija on tyytymätön tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, oikaisua voi pyytää aluehallintovirastolta.

MUUALLA SUORITETTUJEN KURSSIEN HYVÄKSILUKEMINEN JA OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN

Opiskelijalla on oikeus sisällyttää lukion oppimäärään muualla suoritettuja opintoja, jotka ovat tavoitteiltaan ja keskeisiltä sisällöiltään lukion opetussuunnitelman mukaisia. Lisäksi koulun ulkopuolella hankittua osaamista voidaan tietyn ehdoin tunnustaa osaksi lukio-opintoja. Vaihto-opiskelijoilla on oikeus hyväksilukea vaihto-opiskelijavuotena suorittamia opintoja.

Muiden muualla suoritettujen kurssien kuin lukion pakollisten ja valtakunnallisten syventävien hyväksilukeminen ja muun osaamisen tunnustaminen kannattaa selvittää ennen opiskelusuunnitelman laatimista esimerkiksi opinto-ohjaajan kanssa keskustelemalla. Hyväksilukemista ja osaamisen tunnustamista hakee opiskelija ja siitä päättää rehtori.

Tampereella on monipuoliset mahdollisuudet opiskella oman koulun ulkopuolella lukio-opintoihin sisällytettäviä opintoja mm. muissa lukioissa, toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa ja korkeakouluissa. Opetusta tarjotaan sekä lähi- että verkko-opetuksena. Opintoja tarjoavat esimerkiksi:

- Tampereen kaupungin muut lukiot, lisätietoa oppilaitosten omilta kotisivuilta,
- KOROTA-tarjottimen korkeakouluopinnot lukiolaisille, <http://korota.blogit.tampere.fi/> ja
- Tampereen kesäyliopiston abi- ja lukiolaiskurssit, www.tampereenkesayliopisto.fi.

Kursseille ilmoittautuminen tapahtuu yleensä sähköisesti. Lisätietoja opiskelusta ja ilmoittautumisesta saat myös opinto-ohjaajilta. Osa kursseista on opiskelijalle ilmaisia ja osa maksullisia. Maksut vaihtelevat kursseittain ja oppilaitosten yhteistyösopimusten mukaan. Lue ohjeet tarkasti ennen kurssille ilmoittautumista!

YLIOPPILASKIRJOITUKSET

Ylioppilastutkinto suoritetaan lukio-opintojen loppuvaiheessa. Ylioppilastutkinto sisältää **neljä pakollista koetta**, joista äidinkieli on kaikille pakollinen. Kolme muuta pakollista koetta valitaan seuraavista: vieraat kielet, toinen kotimainen kieli, reaaliaineet tai matematiikka. Näistä yhdessä aineessa kokeen tulee olla laajan oppimäärän mukainen. Lisäksi voi suorittaa ylimääräisiä kokeita. Ylioppilaskirjoitukset voi halutessaan suorittaa hajautetusti kolmen peräkkäisen kirjoituskerran aikana.

Ylioppilaskokeeseen edellyttää, että kokelas on ennen kokeeseen osallistumista opiskellut

- 1) kyseisessä aineessa vähintään **pakolliset** kurssit, tai
- 2) vähintään **kolme** kurssia, jos on kyse vieraan kielen lyhyestä oppimäärästä (B2 ja B3).

Ylioppilaskirjoitusten tehtävät perustuvat kaikkien pakollisten ja valtakunnallisten syventävien kurssien hallintaan. Kirjoitettavissa aineissa kannattaa opiskella kursseja mahdollisimman laajasti.

Lisätietoja ylioppilaskirjoituksista saat osoitteesta www.ylioppilastutkinto.fi.

LUKIODIPLOMIT

Voit suorittaa teatterin, tanssin, kuvataiteen, liikunnan, musiikin tai median lukiodiplomin. Lukiodiplomien suorittaminen ajoittuu yleensä lukio-opintojen loppuvaiheeseen. Musiikissa ja liikunnassa lukiodiplomin suorittamista varten aineistoa kerätään koko lukioajalta. Diplomeista saat lisätietoa opinto-oppaan kurssikuvauksista ja opettajilta.

OPISKELIJATOIMINTA

OPISKELIJAKUNTA

Opiskelijakunta järjestää koulussamme monenlaisia tapahtumia ja on mukana vaikuttamassa koulumme toimintaan. Aktiivisesta osallistumisesta opiskelijakunnan hallituksen toimintaan saa yhden teemaopintokurssin (TO3).

TUUTORITOIMINTA

Tuutorit ohjaavat ja tukevat uusia opiskelijoita erityisesti opintojen alussa sekä kertovat opiskelusta lukiossa koulussamme vieraileville ysiluokkalaisille. Aktiivisesta tutortoiminnasta saa yhden teemaopintokurssin (TO3).

HARRASTUSTOIMINTA

TYKissä toimii useita harrastuskerhoja muun muassa jääkiekosta, shakista tai elokuvista kiinnostuneille. Kysy kerhojen toiminnasta ja lähde rohkeasti mukaan!

Yhdessä persoonalliselle opintielle

Tampereen yhteiskoulun lukiossa opiskeltavien yleissivistävien ja ilmaisullisten tietojen ja taitojen tarkoitus on, että jokainen voi kehittää omaa persoonallista lahjakkuuttaan. Tavoitteen saavuttamiseksi koulumme tarjoaa monipuolisen valikoiman eri oppiaineita, joita opiskelija voi valita opintoihinsa. Koulussamme järjestetään yhdessä tapahtumia ja tilaisuuksia, jotka luovat yhteishenkeä, tuovat onnistumisen iloa ja edistävät toisen työn kunnioittamista.

Arvotavoitteet

Tampereen yhteiskoulun lukiossa tuemme toistemme persoonallista kasvua ja elinikäistä kehitystä.

Sivistys

Tampereen yhteiskoulun lukiossa opiskelemme monipuolisia tietoja ja taitoja, joiden avulla opimme hahmottamaan maailmaa realistisesti, rakentavasti ja uudistusmyönteisesti. Omaksuttu sivistys näkyy hyvänä käytöksenä ja henkisenä kypsyytenä. Lukiossa vaalimme koulun perinteitä ja kulttuuriperintöä ja pyrimme omalla toiminnallamme kehittämään niitä. Opimme sopeutumaan muutokseen ja näkemään mahdollisuudet yhteiskunnan kehityksessä.

Luovuus

Arvostamme luovaa työskentelyä, johon kuuluvat tiedon jäsentely, ongelmien havaitseminen ja ratkaiseminen sekä uuden tuottaminen tieteissä ja taiteissa. Luovuus on kansalaistaitoa, johon sisältyy ilmaisun lisäksi taito vastaanottaa ja arvostaa taide-elämyksiä.

Vastuullisuus

Otamme vastuuta yhteisön jäsenistä kunnioittamalla ja kannustamalla toisiamme. Työskentelemme ja toimimme vastuullisesti ja arvostamme yritteliäisyyttä. Opimme ottamaan vastuuta ympäristöstä ja yhteiskunnasta.